

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202004
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621202004.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore, žalobkyne: R.. P. A., Q.. X.X.XXXX, U. F. Č.. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Hencovskou so sídlom Bajzova 2, Košice, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Drieňova 22, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej štátnym orgánom pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 9. decembra 2021 č.k. 5C/22/2021- 451 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že:

1. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 1.538,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
2. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
3. Stranám sporu nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 9. decembra 2021 č.k. 5C/22/2021- 451 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 4.000 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I/), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II/), vyslovil, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania o náhradu škody (výrok III/) a žalobkyňa má nárok na plnú náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy s tým, že o konkrétnej výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok IV/).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne na náhradu majetkovej škody v sume 453,69 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur spôsobenej žalobkyni nezákonným rozhodnutím Obvodného úradu Spišská Nová Ves, odboru všeobecnej vnútornej správy, zo dňa 16.3.2010 č. 210/00177/80/GL/LUK, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a bolo jej uložené pokarhanie, a následne rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 24.6.2010 sp. zn. SVS-230-210/01375/TMC, ktoré boli neskôr ako nezákonné zrušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.2.2012 č.k. 4S/276/2010-75, ktorým Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 24.6.2010 SVS-230-210/01375/TMC, ktoré nato po vrátení veci zrušilo rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 16.3.2010, a to potom, ako:

2.1. Okresný súd Spišská Nová Ves nato, ako jeho rozsudok zo dňa 4.2.2016 č.k. 11C/172/2015-160, ktorým zastavil konanie o nároku žalobkyne na náhradu škody vo výške 453,69 eur a zamietol žalobu žalobkyne o náhradu nemajetkovej ujmy, zrušil Krajský súd v Košiciach rozhodnutím zo dňa 5.5.2017 č.k. 1Co/223/2016-200, rozsudkom zo dňa 21.3.2018 č.k. 11C/172/2015-240 priznal žalobkyni nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.360 eur, v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol a rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 % s tým, že o výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, ktorý potvrdil odvolací súd rozsudkom zo dňa 12.6.2019 sp.zn. 1Co/214/2018,

2.2. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.3.2021 sp.zn. 4Cdo/19/2020 zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21.3.2018 sp.zn. 11C/172/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.6.2019 sp.zn. 1Co/214/2018 a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie, vytýkajúc súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení rozhodnutia nedostatočne vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami týkajúcimi sa príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy žalobkyne a nedostatočne vysvetlil myšlienkový postup vzhľadom na zistené rozhodujúce skutočnosti a prijaté právne závery ohľadom výšky priznanej nemajetkovej ujmy.

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie poukázal na tvrdenie žalobkyne a obranu žalovaného v priebehu sporu, vrátane ich vyjadrení na základe výzvy súdu uznesením zo dňa 2.6.2021 č.k. 5C/22/2021-373 v intenciách uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2021. Na tomto mieste súd upriamil pozornosť na argumentáciu:

3.1. žalobkyne vo vyjadrení zo dňa 31.5.2021 a dňa 29.10.2021, jej odkaz na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 716/2016, rozhodnutie ESĽP vo veci Metalco Bt proti Maďarsku z 1.2.2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.5.2018 sp.zn. 6Cdo/6/2017, zo dňa 30.6.2021 sp.zn. 2Sžf 1/2019 a zo dňa 20. marca 2012 sp.zn. 7Cdo/27/2011, podľa ktorého „... Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide ...“ a tvrdenie, že vydanie napadnutých rozhodnutí zasiahlo do všetkých oblastí jej života - rodinného, pracovného a osobného, a malo za následok vznik ujmy, pričom zásah napadnutých rozhodnutí do sféry jej života najviac vnímala ona sama a jej rodina, a preto výlučne žalobkyňa vie posúdiť ako veľmi nezákonné rozhodnutia zasiahli do jej práv a spôsobili jej ujmu: nevráživosť susedov a následná reakcia okolia sa po vydaní nezákonného rozhodnutia stala neúnosnou a žalobkyňa bola následkom toho nútená opustiť prostredie, kde bývala a aj svoju rodinu, susedia prestali rešpektovať práva žalobkyne tak, že nemohla vychádzať z domu a byť vydaná nezákonného rozhodnutia nedošlo by k zhoršeniu jej zdravotného stavu, nenastal by ani zásah do súkromného a osobného života jej i jej rodiny, ľudskej dôstojnosti, osobnej integrity cti i dobrej povesti, odkazujúc pritom najmä na závery znalkyne v znaleckom posudku č. 88/2015 a lekársku správu Národného centra duševného zdravia a listinné dôkazy: a) duplicitne žiadosť o prerušenie pojednávania dňa 9.8.2010 - informácia od Obvodného úradu Spišská Nová Ves, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 6.8.2010, b) oznámenie o postúpení podania od Ministerstva vnútra SR, Prezídia policajného zboru, Úradu kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality zo dňa 26.10.2011, c) vyjadrenie manžela žalobkyne zo dňa 30.3.2021, d) vyjadrenie dcéry žalobkyne zo dňa 29.8.2021,

3.2. vyjadrenie žalovaného zo dňa 31.5.2021 a dňa 1.7.2021, že predpoklady zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. nie sú splnené, lebo v konaní nebol preukázaný kauzálny nexus, akákoľvek príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody a nemajetkovej ujmy žalobkyne absentuje.

4. Majúc za preukázané, že žalobkyňa bola priestupkovo stíhaná bola po dobu viac ako 2,5 roka, keďže proti osobe žalobkyne bolo vedené priestupkové konanie od 11.2.2010, kedy Obvodný úrad Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy, začal konanie na základe správy o objasňovaní priestupku od Obvodného oddelenia PZ v Gelnici, až do odloženia veci dňa 26.9.2012, keďže:

4.1a) rozhodnutím Obvodného úradu Spišská Nová Ves č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 žalobkyňa bola uznaná vinnou so spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle ust. § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb., o priestupkoch a bolo jej uložené pokarhanie,

4.1b) predmetné rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp.zn. SVS-230-2010/01375/TMC zo dňa 24.6.2010,

4.1c) proti rozhodnutiam podala žalobkyňa žalobu na Krajský súd v Bratislave,

4.1d) Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 17.2.2012 sp.zn. 4S/276/2010-75 zrušil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky SVS-230-2010/01375/TMC zo dňa 24.6.2010 a vec vrátil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky na ďalšie konanie s povinnosťou nahradiť žalobkyni účelne vynaložené trovy konania vo výške 336,30 eur, pričom výrok o náhrade trov konania vo výške 336,30 eur bol potvrdený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.4.2012 sp.zn. 4Sžo/12/2012 s tým, že trovy odvolacieho konania žalobkyni priznané neboli,

4.1e) rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp.zn. SVS-OP2-2012/2720/TMC zo dňa 28.8.2012 bolo rozhodnutie Obvodného úradu Sp. Nová Ves č. 210/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 zrušené a vrátené prvostupňovému správne orgánu na nové prejednanie,

4.1f) následne bola vec žalobkyne odložená, nakoľko zodpovednosť za priestupok zanikla, pretože od spáchania skutku uplynuli 2 roky, čo plynie zo záznamu Obvodného úradu Spišská Nová Ves č. ObU-SN-OVVS-GL-2012/00746/438/LUK 210/00177/80/GL/LUK zo dňa 26.9.2012,

4.1g) dňa 27.9.2012 bol zo strany Obvodného úradu Spišská Nová Ves odbor všeobecnej vnútornej správy daný pokyn ekonomickému odboru toho istého úradu na vrátenie trov konania,

4.2. Žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci - v dôsledku nezákonného rozhodnutia orgánu štátnej správy, pozostávajúci z nároku na náhradu majetkovej škody - trov súdneho konania vo výške 453,69 eur a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy 20.000 eur, prvoinštančný súd posúdil vo svetle článku 19 ods. 1 a 2 a článku 46 ods. 1 až 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článku 10 ods. 1 a 2 a článku 36 ods. 1 až 4 Listiny základných práv a slobôd, podľa § 3 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1 až 3, § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu vydania nezákonného rozhodnutia.

5. Konštatujúc, že medzi stranami nebolo sporné splnenie prvej podmienky zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to existencia nezákonného rozhodnutia, prvoinštančný súd posudzoval, či žalobkyni vznikla škoda, resp. nemajetková ujma a či medzi nezákonným rozhodnutím a žalobkyňou tvrdenou škodou/nemajetkovou ujmom existuje príčinná súvislosť.

6. Dospel k záveru, že zastavenie konania/odloženie veci proti žalobkyni znamená, že predpoklad o spáchaní priestupku sa nenaplnil, vyšla teda najavo nezákonnosť rozhodnutia v priestupkovom konaní, pokiaľ ale žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu majetkovej škody vo výške 453,69 eur - trov konania, ktoré jej vznikli v správnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, žalobkyňa vznik skutočnej škody vo forme vzniknutých trov konania nepreukázala, v tejto časti dôkazné bremeno neuniesla, a preto v časti uplatnenej náhrady škody vo výške 453,69 eur súd žalobu zamietol. Dodal, že o náhrade trov konania v rozsahu uplatnenom žalobkyňou v tomto konaní vo výške 453,69 eur bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.2.2012 č.k. 4S/276/2010-75, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.4.2012, sp. zn. 4Sžo/12/2012, tak, že žalobkyni náhrada trov konania nebola priznaná pre ich neúčelnosť.

6.1. Odkazom na závery súdnej praxe (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/15/2009 i rozsudok Najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/167/2016, nález Ústavného súdu SR II. ÚS 25/2011, I. ÚS 320/2016), že ak došlo k zastaveniu stíhania/konania, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že konanie proti nemu nemalo byť vedené, a že pri dôslednom rešpektovaní prezumpcie neviny predstavuje každé stíhanie, i za činy kvalifikované ako priestupky, významný zásah do súkromného a osobného života stíhaného a negatívne sa dotýka i jeho cti a dobrej povesti, súd prvej inštancie uzavrel, že nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu (Obvodného úradu v Spišskej Novej Vsi a následne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky) došlo k zásahu do súkromného i osobného života žalobkyne, jej ľudskej dôstojnosti, osobnej integrity, cti i dobrej povesti a zapríčinilo vznik nemajetkovej ujmy žalobkyne.

6.2. Uzavrel, že žalobkyni poskytol ako kompetentný orgán satisfakciu konštatovaním porušenia práva žalobkyne v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 17.2.2012 č.k. 4S/276/2010-75, ktorým rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako nezákonné zrušil.

6.3. Vychádzajúc z tvrdenia žalobkyne, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostatočné zadosťučinenie a zo zistenia, že priestupkové konanie voči žalobkyni bolo vedené 2,5 roka, odo dňa 11.2.2010, kedy Obvodný úrad Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy, začal konanie na základe správy o objasňovaní priestupku od Obvodného oddelenia PZ v Gelnici, až do odloženia veci dňa 26.9.2012, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyni vznikla nemajetková ujma porušením jej základných práv a slobôd nezákonným rozhodnutím, v dôsledku ktorého sa na pomerne dlhé obdobie (viac ako 2,5 roka) stala iba objektom v rukách štátnej moci reprezentovanej orgánmi štátnej správy a jedinou možnosťou ako zmierniť následky neoprávneného zásahu žalovanej je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo zásah v čase jeho uskutočnenia bol takej intenzity a rozsahu, že výrazne negatívne ovplyvňoval rodinný, pracovný či spoločenský život, česť a dôstojnosť žalobkyne v rodine i medzi spoluobčanmi a aj vzhľadom na odstup času sa už nejaví za postačujúce poskytnutie iného zadosťučinenia, nakoľko

6.4. „svojím rozsahom a intenzitou išlo o nezanedbateľný zásah (nie však jediný) do osobnostných práv žalobkyne, ktorého negatívne následky, najmä pocit neistoty, stres či psychický diskonfort pociťovala žalobkyňa intenzívne od marca 2010 po dobu viac ako 2,5 roka. Tieto následky podľa jej výpovede síce v menšej miere, ale predsa, pretrvávajú až dodnes. Zvýšená intenzita útokov zo strany susedov a spoluobčanov bola potvrdená výpoveďou manžela žalobkyne, ako aj písomnej výpovede jej dcéry. Ide o najbližších príbuzných žalobkyne, ktorí bezprostredne vnímali reakcie okolia po vydaní nezákonného rozhodnutia. Rovnako svedkyňa G. A. potvrdzuje zvýšenú nevráživosť voči osobe žalobkyne zo strany ostatných obyvateľov obce a problémy so susedmi po uvedenom rozhodnutí. Ataky v roku 2011 sú zrejme i z niektorých fotografií založených do spisu (čl. 119 vysypané odpadky, vyvrátená kanva). Priamy súvis zhoršeného psychického stavu žalobkyne s nezákonnými rozhodnutiami štátnych orgánov diagnostikovala vo vypracovanom znaleckom posudku č. 88/2015 zo dňa 19.9.2015 i znalkyňa v odbore psychológia R. P. X., ktorá konštatuje, že u žalobkyne sú v dôsledku predmetnej právnej veci prítomné markery posttraumatickej stresovej poruchy, generálneho adaptačného syndrómu i akútnej reakcie na stres“, a uzavrel, že:

6.5. s „prihliadnutím na intenzitu, rozsah, ohlas, ako aj na dĺžku trvania neoprávneného zásahu“, žalobkyni prináleží náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú súd po zohľadnení kritérií uvedených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určil vo výške 4.000 eur (jedna pätina z požadovanej sumy), ako „adekvátnej za následok spôsobený žalobkyni v priestupkovom konaní“, pričom „vychádzal na jednej strane (strane žalobkyne) z faktu, že 1/ rozhodnutie v priestupkovom konaní bolo ako nezákonné zrušené, 2/ stav neistoty žalobkyne trval relatívne dlhšie obdobie (2,5 roka) a 3/ tejto nebolo poskytnuté žiadna forma (ani len v minimálnom rozsahu) morálnej satisfakcie (ospravedlnenie a pod.)“, a „na druhej strane (strane žalovaného) nad rámec stanovenej čiastky považoval nárok žalobkyne za neadekvátny, ňou vnímaný ako odškodnenie ujmy en bloc“, zohľadniac a izolujúc ďalšie skutočnosti existujúce bez ohľadu na vydanie nezákonného rozhodnutia, najmä existenciu konfliktov žalobkyne i jej manžela v čase pred vydaním nezákonného rozhodnutia, ktoré výrazne prispeli k jej neobľúbenosti v obci, zásadný rozdiel v deliktuálnej závažnosti priestupku a trestného činu, a v tomto kontexte najmä rozdiel medzi hroziacimi sankciami za spáchanie priestupku, prečinu a trestného činu, vezmúc pritom do úvahy fakt, že: a) išlo o rozhodnutie v rámci konania priestupkového (nie trestného), ktorým sú riešené spoločensky najmenej nebezpečné delikty, b) žalobkyňa bola obvinená z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, c) zo strany štátneho orgánu žalobkyni nezákonným rozhodnutím bola uložená najmiernejšia forma sankcie, a to pokarhanie, ktorá nie je spojená so žiadnym postihom vo finančnej sfére, ani prípadným záznamom, a ktorá objektívne nespôsobuje tak závažnú ujmu ako je ujma spôsobená obvinenému resp. obžalovanému v trestnom konaní alebo nezákonnou väzbou, d) žalobkyňa je bezúhonnou osobou, e) psychickej pohode žalobkyne neprispievali interpersonálne komunikačné problémy, zaznamenané u žalobkyne dlhodobou - susedské spory i spory so spoluobčanmi začaté v rokoch 2007, 2008, keď žalobkyňa mala nesporne spory s množstvom susedov (susedy T., J., U., J., Y. R.), ktoré sa podľa výpovede snažila žalobkyňa riešiť podaniami na kompetentné štátne orgány, políciu, obec, avšak bez relevantného výsledku, sama žalobkyňa konštatovala, že Obvodný úrad Spišská Nová Ves v rámci svojej kompetencie prešetroval v priestupkovom konaní 18 jej oznámení na spoluobčanov,

že viedla súdne spory, čo sa evidentne negatívnym spôsobom podpísalo na vzťahoch žalobkyne s okolím vyústili do recipročnej reakcie okolia, výsledkom čoho boli dve konania vyvolané oznámením spoluobčanov vedené Obvodným úradom Spišská Nová Ves proti žalobkyni i jej manželovi, z toho jedno predmetom prejednávania v tomto spore a druhé bolo vedené na základe oznámenia Y. T., pričom z jeho výsledku - rozhodnutia Obvodného úradu Spišská Nová Ves č. 2010/00530/289/GL/LUK zo dňa 27.8.2010 je zrejmé, že konanie vo vzťahu k žalobkyni a jej manželovi bolo zastavené, a teda štátne orgány pri prejednávaní veci vo vzťahu k žalobkyni postupovali zákonne, rešpektujúc platné právo, nie subjektívne priania oznamovateľov, f) u žalobkyne nešlo iba o spory výnimočné, ojedinelé, s jednou alebo iba niekoľkými osobami, ktoré, ako to vyplýva z lekárskeho správ predložených žalobkyňou, boli spúšťačom jej zdravotných problémov, psychických i fyzických a jej odchodu do zahraničia, g) žalobkyňa sama prezentovala komplikované vzťahy na bývalom pracovisku, útoky zo strany kolegov, rodičov i žiakov, ktoré vyústili až do výpovede zo strany zamestnávateľa v roku 2009 (spor o neplatnosť skončenia pracovného pomeru začatý žalobou zo dňa 6.10.2009, ukončený uznesením o schválení súdneho zmiernu sp. zn. 7C/188/2009-792 zo dňa 29.4.2014), h) žalobkyňa vo svojich výpovediach sama uviedla, že nezákonné rozhodnutie bolo „vyvrcholením“ predchádzajúcich atakov.

6.6. Dodal, že uvedené problémy neprispievali k psychickej pohode žalobkyne, ale v žiadnom prípade ich nemožno objektívne vyhodnotiť ako dôsledok nezákonného rozhodnutia, pretože existovali v čase pre jeho vydaním i po jeho zrušení, a podľa ostatnej výpovede žalobkyne pretrvávajú i v súčasnosti, t.j. po uplynutí viac ako desiatich rokov.

7. V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol s odôvodnením, že výška nemajetkovej ujmy požadovaná v žalobe je neprimeraná následkom, ktoré boli nezákonným rozhodnutím spôsobené a táto nemá byť odškodnením žalobkyne za útoky s rozhodnutím nesúvisiace.

8. O trovách konania o nároku na náhradu škody súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a vychádzajúc zo zistenia, že žalobkyňa bola nútená opustiť Slovenskú republiku, žije a pracuje v Českej republike bez pomoci najbližšej rodiny s vážnymi zdravotnými ťažkosťami, pre ktoré má zvýšené mesačné výdavky, v súčasnosti zmenila zamestnanie, je v skúšobnej dobe, príjem žalobkyne činí cca 20.000,- Kč a z tohto uhrádza nájomné 270 eur, financuje si stravu a cestovné. Jedná sa o ženu žijúcu v zahraničí, aplikujúc § 257 CSP dospel súd k záveru, že u žalobkyne existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v jej nepriaznivej sociálnej, ekonomickej i finančnej situácii a preto v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal. O nároku na náhradu trov konania o priznanie nemajetkovej ujmy súd rozhodol aplikujúc článok 4 ods. 2 základných princípov CSP, ako aj ustanovenie § 255 CSP, tak, že plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100 % (zo súdom priznanej sumy 4.000 eur), pretože stanovenie výšky náhrady finančného zadosťučinenia záviselo od úvahy súdu.

9. Proti výrokom I/, II/ a IV/ rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) d), f) a h) CSP, majúc za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni uskutočňovať procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to najmä tým, že výroková časť napadnutého rozsudku nie je dostatočne odôvodnená právnou argumentáciou súdu, v rámci ktorej je súd povinný uviesť, o čo sa pri svojom rozhodovaní opiera a na základe akých skutočností dospel k citovanému záveru, a tiež, že konanie trpí vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej a že samotné rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 20.453,69 eur v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9.1. Podčiarkla, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, a to: existencia nezákonného rozhodnutia, existencia vzniku škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, pričom preukázanie prvej podmienky, a to existencie nezákonného rozhodnutia, ako aj splnenie druhej podmienky spočívajúcej v existencii škody, nebolo spochybnené ani Najvyšším súdom SR v uznesení zo dňa 25.3.2021 pod sp.zn. 4Cdo/19/2020.

9.2. Zopakovala, že po vrátení veci Najvyšším súdom SR, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie vo vzťahu k naplneniu tretej podmienky, a to existencie príčinnej súvislosti, ako následku medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, pričom v konaní existenciu kauzálneho nexusu

preukazovala najmä: znaleckým posudkom č. 88/2015 zo dňa 19.9.2015, svojou výpoveďou, čestným prehlásením manžela žalobkyne zo dňa 20.11.2015, výpoveďou manžela H. A., výpoveďou svedkyne - G. A., fotografiami zásahu zo strany susedov, písomným vyjadrením dcéry žalobkyne J. A. zo dňa 24.10.2015 a 29.8.2021, jej čestným prehlásením zo dňa 1.2.2016, správou od Národného ústavu duševného zdravia Klecany zo dňa 3.7.2015, sťažnosťou voči postupu prejednávania priestupku zo dňa 4.8.2010, odpoveďou na žiadosť o prerušenie pojednávania dňa 9.8.2010 zo dňa 6.8.2010, žiadosťou o informácie v zmysle zákona č. 211/1990 zo dňa 26.8.2010, rozhodnutím Obvodného úradu Spišská Nová Ves č. 2010/00530/289/GL/LUK zo dňa 27.8.2010, žiadosťou o vydanie spisov a zverejnenie dôvodov odloženia riešenia priestupkov zo dňa 13.12.2010, súhrnným zoznamom odškodnených občanov postihnutých povodňami v mesiacoch júl až august 2010, rozpočtom Obce Helcmanovce za roky 2011, 2012, 2013, lekárskou správou Národného ústavu duševného zdravia - neurologickej ambulancie Klecany zo dňa 6.12.2017, správou z ambulantného vyšetrenia zo dňa 16.1.2018 od Fakultnej nemocnice Kráľovské Vinohrady - oddelenia psychiatrie, oznámením o postúpení podania od Ministerstva vnútra SR, Prezídia policajného zboru, Úradu kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality zo dňa 26.10.2011.

9.3. Podľa názoru žalobkyne vykonaným dokazovaním je nepochybne preukázané, že po vydaní napadnutých rozhodnutí došlo k výraznému zásahu do všetkých oblastí osobného ako aj rodinného života žalobkyne, „následky tejto skutočnosti stále pretrvávajú a majú nezvratné negatívne dôsledky“, nie je možné ani do budúca predpokladať výrazné zlepšenie vzťahov. Súdu prvej inštancie vytkla, že jednotlivé negatívne dôsledky, ktoré mali vzniknúť v sfére osobnostných práv žalobkyne síce súd aj explicitne individualizoval s previazaním na vykonané dokazovanie, avšak uvedené skutkové zistenia nevyhodnotil v priamej súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy. Pripomenula v tejto súvislosti obsah svojej výpovede, že na poslednom pojednávaní súdu podrobne popísala, že následky zapríčinené nezákonnými rozhodnutiami doposiaľ pretrvávajú, ako i že v spore sa domáha aj nároku na náhradu skutočnej škody vo výške 453,69 eur, ktorej vznik pokladá v konaní za preukázaný a súdu prvej inštancie vytkla, že opomenul, že žalobkyňa v dôsledku stresov a vypätia nemohla určitý čas vykonávať žiadnu prácu. Opäť podčiarkla, že pôsobila ako učiteľka, ktoré zamestnanie si vyžaduje značné sústredenie, prípravu a psychickú pohodu, ale žalobkyňa nemala ani len zázemie, nemala ani peniaze na skúšku z cudzieho jazyka, bez ktorej nie je mysliteľné pracovať v škole, musela sa najskôr zastabilizovať, nájsť spôsob ako žiť sama v cudzom svete, pretože aj keď českému jazyku rozumela, stále bola iba cudzinec, mohla si kúpiť iba kartu s kreditom za 100 Kč, a to na najnutnejšie veci, aby si našla prácu, bola odrezaná od sveta, od rodiny, na všetko bola sama, mohla s rodinou telefonovať iba pár minút, kým hovor nespotreboval všetko čo mala na karte a viac si nemohla dovoliť kúpiť, lebo potrebovala peniaze na jedlo a ubytovňu, pričom na všetko je sama doteraz, bojí sa každej choroby či nákazy, bojí sa aj o manžela, pretože po odchode žalobkyne veľmi ochorel a je nútený zostať na Slovensku pod dozorom lekárov, ktorých pravidelne každý mesiac 3-4 krát navštevuje, avšak žalobkyňa už pri pomyslení na to, že sa musí vrátiť na Slovensko a do obce, jej spôsobuje aj fyzické ťažkosti, má závrate, je jej nevoľno až na odpadnutie, má zhoršené zdravotné problémy doposiaľ, chodí opakovane k neurológovi a na rehabilitácie. Vždy keď sa vráti na Slovensko trpí nespavosťou, nechutenstvom, úzkosťou a depresiami, nemôže dýchať. Nevychádza z domu ani na záhradu, ak potrebuje niečo urobiť, tak chodí von iba v sprievode manžela, inak je po celý čas zatvorená v dome. Očakáva deň odchodu ako svoje vyslobodenie. Dodala, že „susedia k nám vypúšťajú na pozemok fekálie, robia čierne skládky, z čoho nám po dvore behajú potkany. Obec však na naše výzvy nereaguje.“

9.4. Žalobkyňa označila za neprimerané, a aj nedostatočne odôvodnené rozhodnutie súdu vo vzťahu k určenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Akcentovala, že každé nezákonné rozhodnutie môže negatívne ovplyvniť osobný život poškodeného a v danom prípade až do okamihu vydania zrušujúceho rozhodnutia sa na žalobkyňu hľadelo ako na vinnú z priestupku, a už samotný tento fakt je sám o sebe záťažou, ktorá výrazne zasiahla do jej súkromného a osobného života, do cti a dobrej povesti, a to tým skôr, že samotné uznanie viny z priestupku bolo nepravdivé.

9.5. Namietla že hoci priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má zohľadňovať osobitosť daného prípadu, a znamenať spravodlivé zadosťučinenie k intenzite ujmy danej dĺžkou trvania zásahu v oblasti profesijnej, rodinnej a spoločenskej s prihliadnutím na môj doterajší život, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, súd v bode 78 napadnutého rozsudku len v krátkosti konštatoval, že s prihliadnutím na intenzitu, rozsah, ohlas, ako aj na dĺžku trvania neoprávneného zásahu, pokladá za adekvátnu priznať mi titulom nemajetkovej ujmy sumu 4.000 eur (jedna pätina z požadovanej sumy).

Rozhodnutie súdu v tejto časti pokladá za rozporné aj s judikatúrou ESLP vo vzťahu k priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Nav tejto súvislosti žalobkyňa podčiarkla, že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy a jej primeranosti je potrebné zväžiť aj judikatúru ESLP napr. Winkler, Brucko, Kormoš, Petrov proti Slovenskej republike), ktorý ako najvyššia inštancia napríklad priznáva sumy od 8 000 eur do 15 000 eur za závažnejší zásah orgánu štátu do osobnej slobody sťažovateľov, konkrétne za absenciu rozhodnutia príslušného orgánu o pozbavení osobnej slobody. V prejednávanej právnej veci tak následky nezákonných rozhodnutí doposiaľ trvajú, a preto pokiaľ ESLP pri menej závažných zásahoch priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške od 8.000 eur, žalobkyňa má za to, že v jej prípade ide o taký výrazný zásah, že žalobkyňou požadovaná výška nemajetkovej ujmy je v celom rozsahu dôvodná a primeraná negatívnejmu zásahu do jej života, ktoré zapríčinilo vydanie nezákonných rozhodnutí.

10. Proti I., III. a IV. výroku rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov v podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to najmä z hľadiska, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 4.000 eur. Navrhol, aby odvolací v zmysle § 390 CSP sám rozhodol vo veci a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 5C/22/2021-451 zo dňa 09.12.2021 v časti výroku I. zmenil a žalobu zamietol a v časti výroku III. a IV. zmenil a uložil žalobkyňi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 100 %.

10.1. Citujúc bod 77. odôvodnenia rozsudku žalovaný k 1/. faktu prvoinštančného súdu uvádza, že je nesporné, že rozhodnutie, ktorým bola žalobkyňa uznaná za vinnou zo spáchania priestupku a bola jej uložená sankcia vo forme pokarhania, bolo zrušené, a odkazom na odôvodnenie prvoinštančného súdu rozsudku v bode 70. odôvodnenia rozsudku, cit.: „protiprávny zásah z ktorého bola žalobkyňa obvinená, teda priestupok proti občianskemu spolunažívaniu sa ako bolo následne preukázané nestal, takže konanie s tým súvisiace bolo realizované v rozpore so zákonom resp. ústavným poriadkom. Ako také teda bolo spôsobilé a zapríčinilo vznik nemajetkovej ujmy vo sfére osobnostných práv žalobkyne.“, žalovaný zdôraznil, že rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp. zn. SVS-OP2-2012/2720/TMC zo dňa 28.8.2012 bola vec žalobkyne odložená, nakoľko zodpovednosť za priestupok zanikla, pretože od spáchania skutku uplynuli 2 roky, a preto nie je pravdivé tvrdenie, že skutok, z ktorého spáchania bola žalobkyňa podozrivá sa nestal, ako uviedol prvoinštančný súd, lebo vzhľadom na uplynutie lehoty došlo k zániku zodpovednosti za priestupok.

10.2. K 2/. faktu prvoinštančného súdu v bode 77 rozsudku žalovaný poukázal na argumentáciu súdu v bode 72. odôvodnenia rozsudku a namietol, že prvoinštančný súd na jednej strane uviedol, že nedostatočným zadostučinením je napr. písomné ospravedlnenie, na druhej strane súd vytkol žalovanému, že žalobkyňi nebola poskytnutá ani minimálna forma morálnej satisfakcie v podobe napr. ospravedlnenia. Zdôraznil, že zo strany správneho súdu bolo konštatované porušenie práva žalobkyne správnym orgánom, priestupková vec žalobkyne bola odložená, nakoľko zodpovednosť za priestupok zanikla, pretože od spáchania skutku uplynuli 2 roky, žalobkyňi boli uhradené všetky náklady (trovy konania pred správnym súdom), a preto zastáva názor, že uvedené je dostatočným zadostučinením pre žalobkyňu v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá ani po vrátení veci prvoinštančnému súdu, po jej opätovnom výsluchu na pojednávaní dňa 11.11.2021 neuviedla dôvody, a nepreukázala, prečo samotné konštatovanie porušenia jej práve nebolo pre žalobkyňu dostatočným zadostučinením. Žalovaný namietol i správnosť úsudku súdu, že žalobkyňi nebola poskytnutá ani najmenšia morálna satisfakcia v podobe napr. ospravedlnenia, tvrdiac, že takouto právomocou správny orgán nedisponuje, lebo nie je napr. v postavení strán sporu v civilnom procese, nie je v rovnocennom postavení s podozrivým zo spáchania priestupku v priestupkovom konaní, nakoľko správny orgán koná a disponuje právomocami, ktoré sú mu dané zákonom.

10.3. Žalovaný namietol správnosť záveru súdu v bode 72. odôvodnenia rozsudku, že žalobkyňi sa doposiaľ nikto za zásah do jej práv neoprávneným priestupkovým konaním neospravedlnil, ani inak neodstránil následky tohto zásahu v takej miere, že by bolo možné zvažovať, že sa jej dostalo aspoň v minimálnom rozsahu primeraného morálneho zadostučinenia, tvrdiac, že zadostučinením je rozhodnutie správneho súdu, ktoré bolo v prospech žalobkyne a súd síce správne zohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa nebola trestne stíhaná, vo väzbe, prípadne odsúdená na trest odňatia slobody, ale bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku, za ktorý jej bola uložená sankcia, a to pokarhanie, pričom

v konečnom dôsledku bola vec odložená pre zánik zodpovednosti za priestupok, avšak žalobkyni neadekvátne priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že: a) žalobkyňa bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku, b) žalobkyni bola uložená sankcia, a to pokarhanie, c) rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 bolo zrušené správnym súdom, čím bolo konštatované porušenie práva žalobkyne, ktoré je vzhľadom na druh konania (priestupkové konanie) a sankciu (pokarhanie) dostatočným zadosťučinením pre žalobkyňu, d) podľa ustanovení o rozsahu odškodnenia, a to podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z., podľa ktorého celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy, pričom uvedená hranica je vyjadrená v súvislosti so skutočnosťou podľa § 12 ods. 2 prvá veta zákona č. 274/2017 Z. z., podľa ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, a pri trestných činoch s nižším stupňom ochrany v Trestnom poriadku je aj pre obeť týchto trestných činov výška odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmu nižšia, ako pri trestných činoch podľa § 12 ods. 2 predmetného zákona, keď podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia alebo trestnom čine sexuálneho zneužívania má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy. V tejto súvislosti žalovaný akcentoval, že rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK bolo vydané v roku 2010, kedy výška minimálnej mzdy bola 307,70 eur, a preto súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne, ktorá bola uznaná vinnou v priestupkovom konaní a bola jej uložená najmiernejšia sankcia v podobe pokarhania, je vyššia, ako je napr. nárok obeť trestného činu znásilnenia, čím bagatelizuje odškodňovanie osôb, ktoré sú obeťami oveľa závažnejších protispoločenských konaní v podobe trestných činov.

10.4. Súdu prvej inštancie žalovaný vytkol, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne vo výške 4.000 eur nedostatočne odôvodnil, v odôvodnení svojho rozhodnutia nepoukázal na rozhodnutia v obdobných právnych veciach, na základe ktorých by bolo možné aspoň v časti akceptovať súdom priznanú výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne, ktorá po vrátení veci prvoinštančnému súdu nepredložila žiadne rozhodnutie v obdobnej právnej veci, ktoré by preukazovalo výšku nároku žalobkyne a rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo súdom priznaný nárok žalobkyni v tejto právnej veci, sa nepodarilo vyhľadať ani žalovanému. Naopak, žalovaný poukázal na právoplatné rozhodnutie v obdobnej právnej veci (priestupkové konanie, uznanie za vinného zo spáchania priestupku, uložená sankcia - zákaz viesť motorové vozidlo, pokuta 4.000 SKK, rozhodnutie zrušené správnym súdom, zánik zodpovednosti za priestupok po uplynutí 2 rokov), a to na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/4/2020-569 zo dňa 18.6.2020 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Poprade, sp. zn. 9C/130/2021-538 zo dňa 8.11.2019, ktoré žalovaný priložil ako prílohu tohto vyjadrenia a súdu vytkol, že súdom priznaný nárok žalobkyni na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur je nepreskúmateľný.

10.5. Žalovaný citoval bod 75. odôvodnenia rozsudku a podčiarkol, že vzťahy a problémy žalobkyne so svojimi susedmi nie sú v žiadnej priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, lebo žalobkyňa mala susedské spory a narušené susedské vzťahy pred vydaním nezákonného rozhodnutia a aj po jeho vydaní, čo vyplýva aj z výpovede manžela žalobkyne a žalobkyne, ktorá na pojednávaní dňa 11.11.2021 in concreto uviedla, že útoky zo strany susedov boli už v roku 2007, 2008, že „vedľa nás nastáhoval alkoholik, pol roka bol zavretý, hádzal nám fľašky na pozemky, opravujem, hádzal fľašky do nás. S týmito susedmi je zvada stále, aj teraz. Útoky pokračujú ďalej, práve naopak, ešte sa stupňujú. Na mňa menej, lebo nie som doma. Útoky pokračujú smerom k manželovi, synovi.“, „My túto situáciu riešime podaniami na úrady, ale všetko je odložené. Tieto podania podáva aj manžel. Aj pred nezákonným rozhodnutím sme mali vedené iné priestupkové konania a to aj spoločne s manželom, koľko ich bolo už presne neviem.“ a pri tom istom výsluchu na pojednávaní dňa 11.11.2021 žalobkyňa uviedla, že „Pred vydaním týchto rozhodnutí sme so susedmi žili ako jedna rodina, po vydaní rozhodnutí sa títo začali zgrupovať, začali nás ohovárať, jeden so susedov nám vystrčil holý zadok, vysypali nám pred dom odpad, rozkopali nám konvy, poštovú schránku.“, a teda výpovede žalobkyne počas trvania tohto konania sú rozporné, protirečiacie si, bez preukázania jej tvrdení dôkaznými prostriedkami. Akékoľvek vzťahy, ktoré má žalobkyňa so susedmi nie sú v žiadnej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, práve naopak, nezákonné rozhodnutie je výsledkom susedských sporov žalobkyne, ktorá navyše žije od októbra 2010 v Prahe, a preto nie je zrejmé, ako útoky susedov pokračujú do teraz, a zároveň, ak majú pokračovať doteraz voči manželovi a synovi, nie je zrejmé, aký ma uvedené súvis s preukazovaním nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím v tejto právnej veci. Nepopierajúc, že u žalobkyne mohlo dôjsť

k zhoršeniu zdravotného stavu, žalovaný akcentoval, že vydanie nezákonného rozhodnutia v prípade žalobkyne nemôže byť jediným faktorom zhoršenia zdravotného stavu žalobkyne, ale môže byť len jeden z mnohých faktorov vychádzajúcich so skutkových okolností pred vydaním nezákonného rozhodnutia.

10.6. Odvolanie voči výroku III. rozsudku žalovaný odkazom na bod 85 odôvodnenia rozsudku, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 153/2018, podľa ktorého „ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek, bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.“, žalovaný namietol, že aplikácia § 257 CSP v tejto právnej veci, tak ako bola odôvodnená prvoinštančným súdom, je neakceptovateľná, lebo dôvody, ktoré súd uviedol v bode 85. odôvodnenia rozsudku nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa a na strane žalobkyne neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovaného.

11. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol, aby odvolací súd prihliadol na odvolanie žalovaného zo dňa 21.12.2021 a rozhodol podľa navrhovaného petitu v odvolaní žalovaného, písomných a ústnych vyjadrení žalovaného v tejto právnej veci, a na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/19/2020 zo dňa 25.3.2021 a nevyhovel odvolaniu žalobkyne, ktorá síce uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, ale na stranách 3 až 7 svojho odvolania uvádza len všeobecné konštatovania a opätovne uvádza skutočnosti na odôvodnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nie však odôvodnenie odvolacích dôvodov, pričom na str. 8 odvolania žalobkyňa uvádza, že „rozhodnutie súdu v tejto časti pokladám za rozporné aj s judikatúrou ESLP vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy a jej primeranosti je potrebné zväziť aj judikatúru ESLP napr. Winkler, Brucko, Kormoš, Petrov proti Slovenskej republike, ktorý ako najvyššia inštancia napríklad priznáva sumy od 8.000 eur do 15.000 eur za závažnejší zásah orgánu štátu do osobnej slobody sťažovateľov, konkrétne za absenciu rozhodnutia príslušného orgánu o pozbavení osobnej slobody.“, a teda žalobkyňa poukazuje na rozhodnutie, ktoré nemá žiadny súvis s touto právnou vecou, vychádza z iného právneho základu, iných právnych inštitútov podľa iných právnych noriem, nakoľko sťažovateľ, pán Róbert Winkler, podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd namietal, že jeho väzba po 25. máji 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bol vzatý do väzby v prípravnom konaní, bola nezákonná, vzhľadom na absenciu rozhodnutia súdu o predĺžení väzby. Ústavný súd Slovenskej republiky okrem iného priznal p. Winklerovi sumu 70.000,- SKK (cca. 2.300,- eur), a preto uvedenú právnú vec nie je možné použiť na túto právnú vec. Opätovne najmä zdôraznil, že k odloženiu priestupkovej veci žalobkyne došlo nie z dôvodu, že by sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní priestupku žalobkyňou (čím by bolo možné rozhodnutie považovať za nezákonné), ale z dôvodu preklúzie. Podľa názoru žalovaného žalobkyňa neopodstatnene v odvolaní uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ktorý je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov, pretože žiadne procesné práva žalobkyne neboli v tejto právnej veci porušené, dokonca na pojednávaní dňa 11.11.2021, aj napriek námietke žalovaného, bola žalobkyňa opätovne vypočutá.

11.1. Žalovaný zotrval na názore, že žalobkyňou v konaní nebolo preukázané kumulatívne splnenie troch predpokladov zodpovednosti za škodu, a to najmä tretia podmienka, ktorou je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy, pokiaľ žalobkyňa všetky skutočnosti spojené so svojím životom odvodzuje od nezákonného rozhodnutia Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.03.2010, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku a bola jej uložená sankcia, a to pokarhanie, lebo predmetné rozhodnutie nie je v priamej príčinnej súvislosti s tvrdeniami, ktoré žalobkyňa počas celého konania tvrdí, pretože životná situácia žalobkyne je spôsobená dlhoročnými susedskými a občiansko-právnymi spormi medzi žalobkyňou, rodinou žalobkyne a susedmi, z ktorého dôvodu bol aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2021 sp. zn.: 4Cdo/19/2020 boli predchádzajúce rozsudky vo veci zrušené a vec bola vrátená Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

11.2. Žalovaný sa plne stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie v bode 65, 66 a 67 rozsudku a tvrdil, že žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, cit.: „zároveň som sa domáhala aj nároku na náhradu skutočnej škody vo výške 453,69 eur, ktorej vznik pokladám v konaní za preukázaný.“, ale žiadne iné skutočnosti žalobkyňa v tomto smere neuviedla, neuviedla v čom mal súd pochybiť, keď žalobkyni tento nárok nepriznal.

11.3. Na margo žalovaný uviedol ďalšie skutočnosti: «a) žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, cit.: „súd opomenul, že ja som v dôsledku stresov a vypätia nemohla určitý čas vykonávať žiadnu prácu.“ Žalobkyňa na pojednávaní dňa 11.11.2021, a to po výslovnej apelácii súdu uviedla, že nepracovala už pred vydaním „nezákonného rozhodnutia“, b) žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, cit.: „nebola som preto ani na zásnubách syna.“ Akú príčinnú súvislosť má táto skutočnosť s nezákonným rozhodnutím z roku 2010?, c) žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, cit.: „susedia k nám vypúšťajú na pozemok fekálie, robia čierne skládky, z čoho nám po dvore behajú potkany. Obec však na naše výzvy nereaguje.“ Akú súvislosť majú uvedené skutočnosti s „nezákonným rozhodnutím“ z roku 2010? Od vydania predmetného rozhodnutia uplynulo takmer 12 rokov. Žalobkyňa v priebehu konania uviedla (viď zápisnice), že susedské spory mala aj pred vydaním nezákonného rozhodnutia. Z predmetných zápisníc vyplýva a skutočnosť, že pred vydaním „nezákonného rozhodnutia“ bolo podaných viacero oznámení či už zo strany žalobkyne, alebo jej susedov na ich vzájomné konanie. Na pojednávaní dňa 11.11.2021 bola žalobkyni položená otázka zo strany právneho zástupcu žalovaného, že či konanie susedov bolo zo strany žalobkyne oznámené príslušným úradom, či sa vedú konania (napr. správne), pričom žalobkyňa uvedené skutočnosti nevedela preukázať, d) žalobkyňa vo svojom odvolaní uviedla, cit.: „napriek skutočnosti, že s manželom vlastníme dom, som nútená bývať v prenajatom byte, platiť nájomné, ba už som sa ocitla v situácii, kedy som nemala kde ísť.“ Žalobkyňa sa podľa jej slov presťahovala do Prahy v roku 2010. Akú príčinnú súvislosť má „nezákonné rozhodnutie“ so skutočnosťou, že žalobkyňa býva aj po 12 rokoch v prenajatom byte? e) takýmto spôsobom je možné vyvrátiť každé tvrdenia žalobkyne, a to z dôvodu, že skutočnosti od ktorých žalobkyňa odvodzuje vznik nemajetkovej ujmy však nie sú v priamej príčinnej súvislosti s „nezákonným rozhodnutím“.»

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne a žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 až 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie je prípustné (§ 355 až § 358 CSP), v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 ods. 1 a 2 CSP a z hľadiska žalobkyňou a žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov, vrátane ich obsahového vymedzenia, s tým, že na prejednanie odvolania žalobkyne a žalovaného nariadil v súlade s § 385 ods. 1 CSP pojednávanie. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku, po zopakovaní dokazovania (§ 384 ods. 1 CSP) na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je nedôvodné. Žalobkyňou uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené. Žalobkyňa vo svojom odvolaní neuviedla žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre ňu privodili priaznivé rozhodnutie. Skutočnosti uvedené žalobkyňou v jej odvolaní ani po zopakovaní dokazovania pred odvolacím súdom podľa názoru odvolacieho súdu neumožňujú prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku a privodiť zmenu napadnutého rozsudku v znení navrhovanom žalobkyňou v podanom odvolaní, a to tak vo vzťahu k žalobkyňou uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody, ako i nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pri rozhodovaní o ktorých súd prvej inštancie náležite vychádzal z nespornej skutočnosti, že rozhodnutím Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010, bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a bola jej uložená sankcia, a to pokarhanie. Predmetné rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sp. zn. SVS-230-2010/01375/TMC zo dňa 24.6.2010. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sp. zn. SVS-230-2010/01375/TMC zo dňa 24.06.2010, pričom Krajský súd v Bratislave rozsudkom, sp. zn. 4S/276/2010-75 zo dňa 17.02.2012 predmetné rozhodnutie zrušil a vec vrátil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp. zn. SVS-OP2-2012/2720/TMC zo dňa 28.08.2012 bola vec žalobkyne odložená nakoľko zodpovednosť za priestupok zanikla, pretože od spáchania skutku uplynuli 2 roky. Žalobkyňa sa svojou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.12.2014 domáhala náhrady škody vo výške 453,69 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur titulom nezákonného rozhodnutia, za ktoré považovala rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 a rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sp. zn. SVS-230-2010/01375/

TMC zo dňa 24.6.2010. Potom, ako žalovaný listom zo dňa 17.2.2015 žalobkyni oznámil, že nároku v zmysle jej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nevyhovie, žalobkyňa sa žalobou zo dňa 2.3.2015 domáhala náhrady škody vo výške 453,69 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur, titulom nezákonného rozhodnutia. Za nezákonné rozhodnutie žalobkyňa označila rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a bola jej uložená sankcia pokarhanie. Predmetné rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sp. zn. SVS-230-2010/01375/TMC zo dňa 24.6.2010 a následne zrušené.

13. Vo vzťahu k žalobkyňou odvolaním napadnutého výroku o zamietnutí nároku žalobkyne na náhradu majetkovej škody, odvolací súd konštatuje, že rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 a nasl. CSP, alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil, ak žalobe žalobkyne na náhradu majetkovej škody nevyhoviel. V danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu vo vzťahu k tejto časti žalobou uplatneného nároku žalobkyne na náhradu majetkovej škody počas odvolacieho konania nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody rozsudku v tejto časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

14. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančného súdu nemá oporu ani tvrdenie žalobkyne a žalovaného, že súd nesprávne postupoval, pretože riadne a vyčerpávajúco neodôvodnil svoje rozhodnutie, predovšetkým vo vzťahu k priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Napadnuté rozhodnutie podľa názoru súdu nedostatkom riadneho odôvodnenia netrpí. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný v odôvodnení svojho rozhodnutia totiž uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a dostatočne zrozumiteľným a určitým spôsobom uviedol úvahy, ako dospel k záveru o čiastočnom vyhovení žalobe žalobkyne voči žalovanému, a to s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, prečo súd neprisvedčil námietkam žalobkyne a žalovaného a z akých právnych úvah vychádzal, zhodnotiac pritom všetky žalobné námietky, argumentáciu žalobkyne i žalovaného v priebehu sporu, rešpektujúc klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, pričom tak žalobkyni, ako aj žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje práva. V posudzovanej veci súd dostatočne ozrejmil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k posúdeniu základnej právnej otázky existencie zákonných predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu žalobkyne, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno podľa názoru odvolacieho súdu kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, ale ako také, ktoré sú v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Žalobkyňa vo svojom odvolaní v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) CSP preto neopodstatnene namietala porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky a v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Nepochybne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 1 CSP patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu (por. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03) a jednoznačne vyplýva i z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, pretože špecifická odpoveď sa vyžaduje len na argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (por. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd je teda povinný uviesť dôvody pre svoje rozhodnutie, avšak táto povinnosť nemôže byť chápaná ako príkaz predložiť detailnú odpoveď na každý argument, ktorý strana sporu v konaní uvedie. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sa strana sporu s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 188/06). Odvolací súd poukazuje na stabilizovanú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej sa posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), a preto k záveru o opodstatnenosti námietky porušenia práva na spravodlivý súdny proces s následkom zrušenia rozhodnutia z tohto dôvodu, môže dôjsť zásadne iba v prípadoch, ak nadriadený súd dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany súdu umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý, avšak nie v prípadoch, keď zo strany súdu síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). Judikatúra najvyšších súdnych autorít je v tomto smere ustálená v názore, že na základné právo na súdnu ochranu sa zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“, to znamená, že sa posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok je (bude) spravodlivé (por. m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

16. Následne odvolací súd preskúmal opodstatnenosť odvolacích námietok žalobkyne a žalovaného vo vzťahu k napadnutým výrokom rozsudku, ktorými súd prvej inštancie o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (výroky I/ a II/), so zreteľom na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie námietky, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom opravnom prostriedku, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (por. napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07).

17. Rešpektujúc viazanosť odvolacieho súdu žalobkyňou a žalovaným uplatnenými odvolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia, súc limitovaný právnymi otázkami, ktoré žalobkyňa a žalovaný v odvolaní označili, resp. spochybnili, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je v tejto časti nedôvodné a odvolanie žalovaného je opodstatnené čiastočne.

18. Prvoinštančný súd preskúmaným rozsudkom rozhodol potom, ako uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 5.5.2017 sp. zn. 1Co/223/2016v bol jeho rozsudok zo dňa 4.2.2016 č.k. 11C/172/2015-160 zrušený, po vrátení veci na ďalšie konanie prvoinštančný súd vyhlásil rozsudok č.k. 11C/172/2015-240, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi sumu 16.360 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyňi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 60 %, a to v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.6.2019 sp. zn. 1Co/214/2018, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25.3.2021 sp. zn. 4Cdo/19/2020 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

19. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2021 sp. zn. 4Cdo/19/2020 vyplýva, že prvoinštančný súd sa v odôvodnení rozhodnutia nedostatočne vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami týkajúcimi sa príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy žalobkyne a nebol dostatočne vysvetlený jeho myšlienkový postup vzhľadom na zistené rozhodujúce skutočnosti, tiež s poukazom na ním prijaté právne závery, akcentujúc, že priznaná výška náhrady musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch, a teda napriek tomu, že sa táto určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú resp. svojvoľnú. Nad rámec uvedeného dovolací súd uviedol, že: „Predpokladom zodpovednosti s ťa ťtu za s ťkodu v zmysle za ťkona c ť. 514/2003 Z. z. je su ťčasne ť splnenie troch podmienok a to 1/ existencia neza ťkonne ťho rozhodnutia resp. nespra ťvneho u ťradne ťho postupu, 2/ existencia s ťkody resp. nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a 3/ prí ťinná ť su ťvislos ť medzi neza ťkonným

rozhodnutím a škodou resp. náhradou nemajetkovej ujmy. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a náhradou nemajetkovej ujmy za kon c. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorej jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (nasledok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím - resp. nesprávnym úradným postupom a náhradou nemajetkovej ujmy vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy iná skutočnosť, zodpovednosť nenastáva. Otvárka príčinnej súvislosti nie je otvárkou právnou, ide o skutkovú otvárkou. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmou (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou spôsobenou (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba náhradu nemajetkovej ujmy izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každým spôsobom následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ spôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neperušný; nestaci, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina nároku na náhradu nemajetkovej ujmy existuje skutočnosť, s ktorou za kon spája zodpovednosť za náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj že: „v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Určenie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pritom nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá nepodlieha žiadnemu hodnoteniu, naopak jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitej kvalitatívnom posúdení základných súvislostí aj v kontexte ďalších právnych predpisov upravujúcimi obdobnú problematiku. Podľa judikatury ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávajú vnuťrosťatnými súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa porušenia dobrej povesti (napríklad Publico - Comunicacão Social, S. A. v. Portugalsko). Hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemožno ísť o úvahu nepreskumatelnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku ustanovenia § 17 citovaného za kona nie je postačujúce.“

20. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie so zreteľom na článok 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, správne právne kvalifikoval žalobou uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v znení účinnom v čase vzniku škody, podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) ktorého, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.)

21. Správne vychádzal z premisy, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť. Je založená na súčasnom splnení troch podmienok: existencii nezákonného rozhodnutia, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Predpokladom kvalifikácie rozhodnutia ako nezákonného je, že sa jedná o právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená a ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Rozhodnutím tohto orgánu (ktorý

vyslovil nezákonnosť) je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný (§ 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.). Naplnenie týchto podmienok musí byť v konaní bezpečne preukázané a nepostačuje iba pravdepodobný záver o splnení niektorej z nich.

22. Jednou z nevyhnutných podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu (nemajetkovú ujmu) je príčinná súvislosť medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa zodpovedá a medzi vznikom škody. Je teda nevyhnutné, aby bolo nezákonné rozhodnutie so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku. Samotná existencia nezákonného rozhodnutia škodu (nemajetkovú ujmu) nepredstavuje.

23. V tomto smere leží dôkazné bremeno na žalobkyni, lebo konštrukcia zodpovednostného vzťahu z hľadiska bremena tvrdenia a bremena dôkazného jednoznačná. Poškodený nesie bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, že mu vznikla škoda a že je daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím.

24. O vzťah príčinnej súvislosti sa jedná, ak vznikla konkrétna ujma následkom konkrétneho protiprávneho orgánu štátu, teda ak je jeho konanie a škoda (nemajetková ujma) vo vzájomnom pomere príčiny a následku.

25. K zisťovaniu príčinnej súvislosti odvolací súd so zreteľom na právny názor v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2021 sp. zn. 4Cdo/19/2020 poznamenáva, že je bežné, že sa kauzálneho deja zúčastňuje viac skutočností, ktoré vedú k vzniku škody (nemajetkovej ujmy). Medzi takýmito skutočnosťami je treba identifikovať právne relevantnú príčinu vzniku škody (nemajetkovej ujmy). Z celého reťazca všeobecnej príčinnej súvislosti, v ktorom má každý jav svoju príčinu, zároveň je však príčinou iného javu, je treba sledovať len tie príčiny, ktoré sú dôležité pre zodpovednosť za škodu. Musí ísť o skutočnosti podstatné, bez ktorých by k vzniku škody (nemajetkovej ujmy) nedošlo.

26. Pre existenciu kauzálneho nexu je nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku škody (nemajetkovej ujmy) natoľko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne dovodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. To znamená, aby prvotná príčina bezprostredne vyvolala ako následok príčinu inú a tá prípadne príčinu ďalšiu. K prerušeniu príčinnej súvislosti dochádza, ak nová okolnosť pôsobila ako výlučná a samostatná príčina, ktorá vyvolala vznik škody bez ohľadu na pôvodnú škodnú udalosť. Ak zostala pôvodná škodná udalosť tou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nedošlo, príčinná súvislosť sa neprerušuje.

27. V posudzovanej veci žalobkyňa vidí nemajetkovú ujmu v tom, že po vydaní označených napadnutých rozhodnutí došlo k výraznému zásahu do všetkých oblastí osobného ako aj rodinného života žalobkyne, „následky tejto skutočnosti stále pretrvávajú a majú nezvratné negatívne dôsledky“, pričom v konaní existenciu kauzálneho nexu preukazovala najmä: znaleckým posudkom č. 88/2015 zo dňa 19.9.2015, svojou výpoveďou, čestným prehlásením manžela žalobkyne zo dňa 20.11.2015, výpoveďou manžela H. A., výpoveďou svedkyne - G. A., fotografiami zásahu zo strany susedov, písomným vyjadrením dcéry žalobkyne J. A. zo dňa 24.10.2015 a 29.8.2021, jej čestným prehlásením zo dňa 1.2.2016, správou od Národného ústavu duševného zdravia Klecany zo dňa 3.7.2015, sťažnosťou voči postupu prejednávania priestupku zo dňa 4.8.2010, odpoveďou na žiadosť o prerušenie pojednávania dňa 9.8.2010 zo dňa 6.8.2010, žiadosťou o informácie v zmysle zákona č. 211/1990 zo dňa 26.8.2010, rozhodnutím Obvodného úradu Spišská Nová Ves č. 2010/00530/289/GL/LUK zo dňa 27.8.2010, žiadosťou o vydanie spisov a zverejnenie dôvodov odloženia riešenia priestupkov zo dňa 13.12.2010, súhrnným zoznamom odškodnených občanov postihnutých povodňami v mesiacoch júl až august 2010, rozpočtom Obce Helcmanovce za roky 2011, 2012, 2013, lekárskou správou Národného ústavu duševného zdravia - neurologickej ambulancie Klecany zo dňa 6.12.2017, správou z ambulantného vyšetrenia zo dňa 16.1.2018 od Fakultnej nemocnice Kráľovské Vinohrady - oddelenia psychiatrie, oznámením o postúpení podania od Ministerstva vnútra SR, Prezídia policajného zboru, Úradu kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality zo dňa 26.10.2011, tvrdiac v odvolaní, že jednotlivé negatívne dôsledky, ktoré mali vzniknúť v sfére osobnostných práv žalobkyne podrobne popísala vo svojej výpovedi na poslednom pojednávaní súdu.

28. Vychádzajúc z vyššie uvedených judikatórnych premís, so zreteľom na právny názor v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2021 sp. zn. 4Cdo/19/2020, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne skúmal splnenie jednotlivých predpokladov pre vznik

zodpovednosti za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý upravuje možnosť priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy. Pri svojom rozhodovaní správne stanovil, medzi akými okolnosťami má byť existencia vzťahu príčiny a následku zisťovaná, správne posudzoval, či prípadne a ak áno, aké okolnosti sú spôsobilé tento vzťah vylúčiť. Súd vzal náležite na zreteľ, že právne relevantnými príčinami nemôžu byť ktorékoľvek faktické príčiny, ale je treba vyčleniť (izolovať) len tie príčiny, s ktorými právo spája vznik zodpovednosti (tzv. umelá izolácia javov), ktoré sú pre spôsobenie následkov významné a ktoré podľa všeobecnej skúsenosti majú spravidla za následok spôsobenie určitej škody (tzv. adekvátne príčinná súvislosť). Súd prvej inštancie otázku splnenia zákonných podmienok zodpovednosti žalovaného za škodu žalobkyne posúdil správne, ak uzavrel, že žalobkyni poskytnutá kompetentným orgánom satisfakcia konštatovaním porušenia práva žalobkyne v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.2.2012 č.k. 4S/276/2010-75, ktorým krajský súd rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako nezákonné zrušil, je nedostatočným zadosťučinením pre žalobkyňu, práve s ohľadom na existenciu sporov žalobkyne so susedmi a ostatnými občanmi obce už od roku 2007, ich pretrvávanie aj v čase vydania nezákonného rozhodnutia, ktorá v dôsledku týchto sporov, ústiach do spisania petície občanov obce voči žalobkyni v roku 2009, mimoriadne vnímala označené nezákonné rozhodnutie ako krivdu voči jej osobe.

29. Súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vytknúť jeho úsudok, vychádzajúci zo záverov znaleckého posudku č. 88/2015 zo dňa 19.9.2015, že žalobkyňa je v súvislosti s týmto spisom obeťou, že priestupkové konanie voči žalobkyni trvalo 2,5 roka, t.j. odo dňa 11.2.2010, kedy Obvodný úrad Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy začal konanie na základe správy o objasňovaní priestupku od Obvodného oddelenia PZ v Gelnici, až do odloženia veci dňa 26.9.2012, v dôsledku čoho žalobkyni vznikla nemajetková ujma - pocit neistoty, stres či psychický diskonfort, ktorý pociťovala žalobkyňa intenzívne od marca 2010 po dobu viac ako 2,5 roka a jedinou možnosťou ako zmierniť tieto následky neoprávneného zásahu žalovanej je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Správnosť tohto záveru súdu, nie je podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilá spochybniť odvolacia námietka žalovaného založená na tvrdení, že k odloženiu priestupkovej veci žalobkyne došlo nie z dôvodu, že by sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní priestupku žalobkyňou (čím by bolo možné rozhodnutie považovať za nezákonné), ale z dôvodu preklúzie a nezákonné rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.03.2010, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku a bola jej uložená sankcia, a to pokarhanie, nie je v priamej príčinnej súvislosti s tvrdeniami, ktoré žalobkyňa počas celého konania tvrdí, pretože životná situácia žalobkyne je spôsobená dlhoročnými susedskými a občiansko-právnymi spormi medzi žalobkyňou, rodinou žalobkyne a susedmi, a preto žalobkyňou v konaní nebolo preukázané kumulatívne splnenie troch predpokladov zodpovednosti za škodu, a to najmä tretia podmienka, ktorou je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy. V tomto smere súd prvej inštancie v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí náležite vychádzal z premisy, že každý následok má obvykle niekoľko vzájomne súvisiacich príčin a každá príčina môže mať niekoľko vzájomne súvisiacich následkov, pričom príčina jednej skutočnosti môže byť sama následkom inej príčiny, avšak pre výsledok je príčinou taká udalosť, ktorú si nemožno odmyslieť bez toho, aby nutne odpadol i sám výsledok (škoda/nemajetková ujma), pričom korektne abstrahoval všetky relevantné skutočnosti, ak uzavrel, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou nemajetkovou ujmu žalobkyne je daná iba v rozsahu žalobkyňou intenzívne pociťovanej neistoty, stresu či psychického diskonfortu od marca 2010 po dobu viac ako 2,5 roka trvajúceho priestupkového konania. Túto otázku súd prvej inštancie vyriešil v súlade s teóriou ochranného účelu, ktorá je založená na tom, že strana zodpovedá len za porušenie chránených záujmov, pričom v dôvodoch rozsudku dostatočne a konzistentne ozrejmil rad vzájomne súvisiacich príčin, vrátane kritérií, ktorými sa odlišujú právne podstatné príčiny od príčin právne nepodstatných a tieto správne aplikoval na daný prípad, ak usúdil, že žalovaný zodpovedá iba za nemajetkovú ujmu žalobkyne - pocit neistoty, stres či psychický diskonfort, ktorý pociťovala žalobkyňa intenzívne od marca 2010 po dobu viac ako 2,5 roka trvajúceho priestupkového konania.

30. Ako opodstatnenú vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného založenú na tvrdení, že súd žalobkyni neadekvátne priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že: a) žalobkyňa bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku, b) žalobkyni bola uložená sankcia, a to pokarhanie, c) rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 bolo zrušené správnym súdom, čím bolo konštatované porušenie práva

žalobkyne, d) podľa ustanovení o rozsahu odškodnenia, a to podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z., podľa ktorého celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy, pričom uvedená hranica je vyjadrená v súvislosti so skutočnosťou podľa § 12 ods. 2 prvá veta zákona č. 274/2017 Z. z., podľa ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, a pri trestných činoch s nižším stupňom ochrany v Trestnom poriadku je aj pre obeť týchto trestných činov výška odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmu nižšia, ako pri trestných činoch podľa § 12 ods. 2 predmetného zákona, keď podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia alebo trestnom čine sexuálneho zneužívania má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy. V tejto súvislosti žalovaný akcentoval, že rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK bolo vydané v roku 2010, kedy výška minimálnej mzdy bola 307,70 eur, a preto súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne, ktorá bola uznaná vinnou v priestupkovom konaní a bola jej uložená najmiernejšia sankcia v podobe pokarhania, je vyššia, ako je napr. nárok obeť trestného činu znásilnenia, čím sa bagatelizuje odškodňovanie osôb, ktoré sú obeťami oveľa závažnejších protispoločenských konaní v podobe trestných činov, pričom žalobkyňa nepredložila žiadne rozhodnutie v obdobnej právnej veci, ktoré by preukazovalo výšku nároku žalobkyne a rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo súdom priznaný nárok žalobkyne v tejto právnej veci, sa nepodarilo vyhľadať ani žalovanému.

31. Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

32. V zmysle § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 517/2008 Z.z. sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Ustanovením § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. bol stanovený minimálny limit výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8 tohto zákona (tak, že výška je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody). V zmysle § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, pričom osobitným predpisom sa tu podľa poznámky pod čiarou rozumie zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z.z., ktorý bol zrušený s účinnosťou od 1.1.2016 zákonom č. 274/2017 Z.z.. Zákomom č. 412/2012 Z.z. bol teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

33. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2005, 4Cdo/171/2005, 6Cdo/37/2012, 6MCdo/15/2012, na ktoré nadviazali rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/19/2018, 7Cdo/100/2017, 5Cdo/127/2019, 6Cdo/38/2019, v ktorých najvyšší súd vyslovil, že: „... právny názor zastávajúci potrebu podrobnej špecifikácie dôsledkov vydania nezákonného rozhodnutia, preskúmateľnosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a náležité zohľadnenie iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, je pevne zakotvený v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu prakticky od roku 2016. Tento právny názor predstavuje výklad súladný so štandardom ochrany ľudských práv na európskej úrovni, eliminuje ľubovôľu pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch a zohľadňuje výšku primeraných náhrad pri zásahoch do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky. Uvedený prístup nepopiera princíp úplného odškodnenia, keďže nevyklučuje vo výnimočných prípadoch priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy za predpokladu riadneho odôvodnenia zvýšenej závažnosti zásahu do práva poškodeného v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Nejde teda o retroaktívnu aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom poukazuje na rozdiel medzi priamou aplikáciou predmetného ustanovenia (ku ktorej nedochádza) a zohľadnenia iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku a judikatúry Európskeho súdu

pre ľudské práva ako kritérií pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy (ku ktorému dochádza) predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu.“

34. Odvolací súd je v zhode so žalovaným v jeho vyjadrení k odvolaniu žalobkyne v tom, že v okolnostiach veci nemožno za obhájitelné považovať ničím nepreukázané a bez opory v súdnom spise odvolacie námietky žalobkyne, ktorá na stranách 3 až 7 svojho odvolania uvádza len všeobecné konštatovania a opätovne uvádza skutočnosti na odôvodnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nie však odôvodnenie odvolacích dôvodov, a pokiaľ na str. 8 odvolania žalobkyňa tvrdí, že „rozhodnutie súdu v tejto časti pokladám za rozporné aj s judikatúrou ESLP vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy a jej primeranosti je potrebné zväžiť aj judikatúru ESLP napr. Winkler, Brucko, Kormoš, Petrov proti Slovenskej republike, ktorý ako najvyššia inštancia napríklad priznáva sumy od 8.000 eur do 15.000 eur za závažnejší zásah orgánu štátu do osobnej slobody sťažovateľov, konkrétne za absenciu rozhodnutia príslušného orgánu o pozbavení osobnej slobody.“, žalobkyňa poukazuje na rozhodnutie, ktoré nemá žiadny súvis s touto právnou vecou, vychádza z iného právneho základu, iných právnych inštitútov podľa iných právnych noriem, nakoľko sťažovateľ, pán Róbert Winkler, podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd namietal, že jeho väzba po 25. máji 2005, kedy uplynula lehota, na ktorú bol vzatý do väzby v prípravnom konaní, bola nezákonná, vzhľadom na absenciu rozhodnutia súdu o predĺžení väzby. Ústavný súd Slovenskej republiky okrem iného priznal p. Winklerovi sumu 70.000,- SKK (cca. 2.300,- eur), a preto uvedenú právnú vec nie je možné použiť na túto právnú vec, rovnako ako i argumentáciu žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uvedenú v bode 11.3 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

35. Poukazom na uvedené, vyhodnotiac odvolacie námietky žalovaného vo vzťahu k stanoveniu výšky nemajetkovej ujmy v celom rozsahu za opodstatnené, odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP rozsudok a určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne v čiastke 1.538,50 eur (5 - násobok minimálnej mzdy 307,70 eur v roku 2010, t.j. v čase vydania rozhodnutia Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK, s prihliadnutím najmä na osobu poškodenej žalobkyne, jej doterajší život a prostredie, v ktorom žila a pracovala v rozhodnom období, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako i závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobkyňi v spoločenskom uplatnení, keď priamy súvis zhoršeného psychického stavu žalobkyne s nezákonnými rozhodnutiami štátnych orgánov diagnostikovala vo vypracovanom znaleckom posudku č. 88/2015 zo dňa 19.9.2015 i znalkyňa v odbore psychológia R.. P. X., ktorá konštatovala, že u žalobkyne sú v dôsledku predmetnej právnej veci prítomné markery posttraumatickej stresovej poruchy, generálneho adaptačného syndrómu i akútnej reakcie na stresu, uvedené v bode 28 tohto rozhodnutia, vezmúc na zreteľ fakt, že žalobkyňa bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku, žalobkyňi bola uložená sankcia pokarhanie, a rozhodnutie Obvodného úradu Spišská Nová Ves, č. 2010/00177/80/GL/LUK zo dňa 16.3.2010 bolo zrušené správnym súdom, čím bolo nepochybne konštatované porušenie práva žalobkyne, a súčasne v zhode so súdom prvej inštancie zohľadniac a izolujúc aj skutočnosti existujúce bez ohľadu na vydanie nezákonného rozhodnutia, najmä existenciu konfliktov žalobkyne i jej manžela v čase pred vydaním nezákonného rozhodnutia, ktoré výrazne prispeli k neoblúbenosti žalobkyne v obci, zásadný rozdiel v deliktuálnej závažnosti priestupku a trestného činu, a v tomto kontexte najmä rozdiel medzi hroziacimi sankciami za spáchanie priestupku, prečinu a trestného činu, vezmúc pritom do úvahy fakt, že: a) išlo o rozhodnutie v rámci konania priestupkového (nie trestného), ktorým sú riešené spoločensky najmenej nebezpečné delikty, b) žalobkyňa bola obvinená z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, c) zo strany štátneho orgánu žalobkyňi nezákonným rozhodnutím bola uložená najmiernejšia forma sankcie, a to pokarhanie, ktorá nie je spojená so žiadnym postihom vo finančnej sfére, ani prípadným záznamom, a ktorá objektívne nespôsobuje tak závažnú ujmu ako je ujma spôsobená obvinenému resp. obžalovanému v trestnom konaní alebo nezákonnou väzbou, d) žalobkyňa je bezúhonnou osobou, e) psychickej pohode žalobkyne neprispievali interpersonálne komunikačné problémy, zaznamenané u žalobkyne dlhodobou - susedské spory i spory so spoluobčanmi začaté v rokoch 2007, 2008, keď žalobkyňa mala nesporné spory s množstvom susedov (susedy T., J., U., J., Y. R.), ktoré sa podľa výpovede snažila žalobkyňa riešiť podaniami na kompetentné štátne orgány, políciu, obec, avšak bez relevantného výsledku, sama žalobkyňa konštatovala, že Obvodný úrad Spišská Nová Ves v rámci svojej kompetencie prešetroval v priestupkovom konaní 18 jej oznámení na spoluobčanov, že viedla súdne spory, čo sa evidentne negatívnym spôsobom podpísalo na vzťahoch žalobkyne s okolím vyústili do recipročnej reakcie okolia, výsledkom čoho boli dve konania vyvolané oznámením spoluobčanov vedené Obvodným úradom Spišská Nová Ves proti žalobkyňi i jej manželovi, z toho jedno predmetom prejednávania v tomto spore a druhé bolo vedené na základe oznámenia Y. T., pričom z jeho výsledku - rozhodnutia Obvodného

úradu Spišská Nová Ves č. 2010/00530/289/GL/LUK zo dňa 27.8.2010 je zrejmé, že konanie vo vzťahu k žalobkyni a jej manželovi bolo zastavené, a teda štátne orgány pri prejednávaní veci vo vzťahu k žalobkyni postupovali zákonne, rešpektujúc platné právo, nie subjektívne priania oznamovateľov, f) u žalobkyne nešlo iba o spory výnimočné, ojedinelé, s jednou alebo iba niekoľkými osobami, ktoré, ako to vyplýva z lekárskejších správ predložených žalobkyňou, boli spúšťačom jej zdravotných problémov, psychických i fyzických a jej odchodu do zahraničia, g) žalobkyňa sama prezentovala komplikované vzťahy na bývalom pracovisku, útoky zo strany kolegov, rodičov i žiakov, ktoré vyústili až do výpovede zo strany zamestnávateľa v roku 2009 (spor o neplatnosť skončenia pracovného pomeru začatý žalobou zo dňa 6.10.2009, ukončený uznesením o schválení súdneho zmieru sp. zn. 7C/188/2009-792 zo dňa 29.4.2014), h) žalobkyňa vo svojich výpovediach sama uviedla, že nezákonné rozhodnutie bolo „vyvrcholením“ predchádzajúcich atakov.

36. Napokon odvolací súd ako dôvodné vyhodnotil odvolanie žalovaného voči výroku III. rozsudku. Odvolací súd je v zhode so žalovaným, že v tejto právnej veci aplikácia § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, tak ako bola odôvodnená prvoinštančným súdom, je neakceptovateľná, lebo dôvody, ktoré súd uviedol v bode 85. odôvodnenia rozsudku nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa a na strane žalobkyne neexistujú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovaného. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (m.m. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010 či sp. zn. 3MCdo 46/2012) ustanovenie § 257 nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednáwanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Je preto potrebné prisvedčiť žalovanému v odvolaní v názore, že ustanovenie § 257 CSP, preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené. (Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943).

37. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

38. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

39. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. V sporových konaniach sa vo vzťahu k náhrade trov konania uplatňuje zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala teda strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V zmysle § 255 CSP je teda povinnosť platiť trovy konania založená na princípe úspechu vo veci z ktorej je súd povinný vychádzať. V zmysle § 255 CSP je povinnosťou súdu v prípade poukazu na čiastočný úspech sporových strán náhradu trov konania pomerne rozdeliť a o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť jedným výrokom (por. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/255/2021).

41. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne a žalovaného tak v prvoinštančnom konaní, keďže žalobkyňa bola neúspešná ohľadom nároku na náhradu majetkovej škody a úspešná ohľadom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože stanovenie výšky náhrady finančného zadostučinenia záviselo od úvahy súdu, rovnako tak i v odvolacom konaní, odvolací súd stranám sporu nepriznal náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).